

съюзническите войски в Добруджа и Влашко. С действията си конницата доказва на практика твърде убедително, че обединена в голяма бойна единица като ударен юмрук за решителни боеве с все още голяма сила в съвременната война.

По бойният си път в Добруджа конната дивизия, заедно с придружаващите я пехота и батареи дават свидни жертви: 1,736 убити и ранени офицери, подофицери и войници¹⁶ оросяват с кръвта си добруджанския чернозем.

Неоспорими заслуги за крупните успехи на Първа конна дивизия в Добруджа има нейният достоен водач и командир - генерал Иван Колев. С редки качества на военен талант, пълководческо и организаторско умение, съобразителен, с блестяща интуиция, познаващ детайлно психиката на всеки от противниците с които воюва, суров и непреклонен в изискванията си, генералът преобразява българската конница и я извежда на завидни висоти.¹⁷

Твърде много допринася генерал Колев и в обогатяването на военната наука и изкуство - действията му са образец на замисъл, подготовка и изпълнение. Името на генерала и неговата дивизия, постиженията на която са високо оценени от военните капацитети, стават широко известни в България и далече по фронтовете в чужбина. В писмо от 7.IX.1916 г. фелдмаршал Ав. фон Макензен /пословично песелив в оценките си за чужденци/ сравнява генерал Колев с кумира на немския народ - Фридрих Велики, а по-късно на официалния банкет в Берлин в чест на рождения ден на германския император Вилхелм II, фелдмаршалът си позволява да наруши установения етикет като вдига тост пред всички за генерал Колев и дивизията му.¹⁸ Генералът е наричан от съвременниците си и най-вече от военните капацитети: "Българския Мюра".¹⁹ Коров и храбър войн²⁰, пословично скромен, водачът на конницата без остатък отдава всичко от себе си в гигантската борба за осъществяването на националните идеали, за справедливата кауза-обединението на българския народ.²¹

Бесарабският българин генерал-лейтенант Иван Колев и неговата Първа конна дивизия илюстрират в абсолютния смисъл /а също така и в числово отношение/ възторжените отзиви от 1913 година на френския военен министър Милеран за българската войска. След като определя българската армия за най-добрата в Европа, старият войн заявява: "Бих предпочел за съюзници 100,000 българи, пред която и да е друга европейска армия, колкото и многобройна да е тя!"²²

1. Чолов, П., Генерал Иван Колев. С., 1971; 2. Кисьов, Ал., Генерал Колев и действията на Първа конна дивизия в Добруджа през 1916 год. С., Военна библиотека, № 51, 1928, с.8; 3. Пеев, П., Генерал-лейтенант Иван Колев, Библиотека Прослава, 1, 1940, № 1, с.54-57; Чолов, П. Цит. съч., с.27; 4. Чолов, П., Цит. съч., с.38; 5. Недев, Н., България в Световната война /1915-1918 год./, С., 1925, с.77; Михлюзов, Н., Исторически преглед на войните и политиката на България /679-1918 год./, Пловдив, 1933, с.217; Пеев, П. Цит. съч., с.58-61.; 6. Чолов, П., Цит. съч., с.33.; 7. Показателни за това са възгласите на руски кавалеристи пред български селяни: "Мы думали, что болгары не будут стрелять на нами, между тем они бросаются как собаки проклятые! Десять человек атакуют